

DOMOVINA

Enhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pletajbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Avstrijsko-ogrsko delegacije.

Po dolgi neplodni burji sniše so se dne 16. t. m. avstrijske in ogrske delegacije, katere imajo soditi o skupnem proračunu. Možje, kateri so voljeni v ta odločilen odsek, uživati morajo neposredno zaupanje vlade ter se tudi odlikujejo po svojem strokovnem znanju v to svrhu.

Predsednikom avstrijske delegacije izvoljen je grof Thun, a njegovim namestnikom vitez Jaworski; ogrska delegacija izvolila si je predsednikom grofa Szapary-ja, namestnikom pa Szella.

Nemška ljudska stranka izrekla se je, da se udeleži posvetovanja delegacij le v toliko, v kolikor se v sedajnem nejasnem stanju gledé pogodbe z Ogrsko ne sklepa na njihovo stališče o skupnih stroških. Slovence zastopa v delegaciji poslanec dr. Šusteršič.

Predsednik grof Thun povdarjal je v na stopnem govoru, da je njega in cele delegacije resna želja, z vsemi močmi delovati na to, da ostane avstrijska vlada nadalje ugledna in mogočna v prvih vrstah evropskih velesil, za kar ji bodo tudi radovoljno odobrili in privolili vsa potrebna sredstva v to svrhu. Ker pa daje vsaki velemočij največji ugled in ponos krepko in dobro organizovano vojaštvo, dovoliti je v prvi vrsti vse opravičene postavke za avstrijsko armado.

Sosebno skrb obračati je tudi na to, da se ne kruši ničesar v dosedajnem dobrem soglasju med evropskimi veledržavami.

Edino temu soglasju in vzajemnemu postopanju pripisati je, da se je dognal mir med Grčijo in Turčijo.

Nadaljna naloga skupnih držav pa bo, do seči na Balkanu popolno ravnotežje in pomirjenje na Kreti.

V enakem smislu nagovoril je avstrijsko delegacijo pri sprejemu dne 17. t. m. cesar sam.

Velepomemben bil je ta govor, o katerem pišejo že sedaj razni tuji listi, da je napravil najboljši utis po celi Evropi.

Zahvalil se je cesar najprej na splošnih izrazih udanosti ter omenil položaja na vzhodu v pretečenem letu. Zavrelo je bilo tako hudo, da se je bilo bati najskrajnejšega, a posegle so evropske velesile s svojim vzajemnim postopanjem povsem srečno vmes. Dasi se evropski zvezi ni posrečilo osodne vojske med Turčijo in Grško zabraniti, vendar je edino njena zasluga, da se je za časa vojevanje ustavilo. Sedaj pa je evropskemu koncertu na to delovati, da se zajamči Kreti kmalu boljša bodočnost. S posebnim povdarkom naglašal je cesar prijateljsko razmerje Avstrije do vseh držav v Evropi, osobito gledé trozveze.

Da pa je Avstriji baš toliko računati na rusko prijateljstvo kakor na staro trozvezo z Nemčijo in Italijo, ako ne še sigurnejše več, povejo nam cesarjeve besede, ki povdarjajo, da pomnožuje in zagotavlja obstanek miru še posebno prijateljski odnošaj z rusko državo, kateri se je utrdil po mnogih medsebojnih sestankih obeh vladarjev v zadnji dobi, a tudi medsebojni obiski z nemškim cesarjem in rumunskim kraljem jamčijo istotako plodonosno soglasje.

Po tem govoru nagovoril je cesar vsakega delegata posebe, vprašajoč jih po razmerah okrajev, katere zastopajo i. dr.

Poslanca Šusteršiča vprašal je cesar, ali je že bil kedaj poprej v delegaciji, na kar mu ta odgovori, da prvič, ker je sploh še le prvo leto v državnem zboru. Ko mu na vprašanje tudi pove, da zastopa občine v ljubljanski okolici ter biva v Ljubljani, poizveduje cesar, ali je zadnji potres provzročil dosti škode, ter ali tudi

mного zidajo. Dr. Šusteršič odgovoril je, da je pač provzročil zadaji potres dokaj škode, a nadaljuje se pridno z zidanjem in popraviljanjem.

Ogrske delegate sprejel je cesar na sličen način isti dan predpoldne, popoldne pa so bili pri njemu ogrski ministerski predsednik baron Banffy ter zunanji minister grof Goluchowski.

Posvetoval se je z Goluchowskim gledé sestavljenega proračuna za zunanja dela, kojega je predložil minister dne 20. t. m. ogrskemu, a dne 23. t. m. avstrijskemu odseku delegacij.

Najvažnejšo vseh predlog pa je predložila vlada obem delegacijam že dne 19 t. m. t. j. skupni proračun obeh državnih polovic za leto 1898.

Te predložene potrebščine nas še le uprav podučijo, koliko dobička da imamo od našega dualizma z Ogrsko. Tu res ni najti nikakoršne pravične razdelitve. Avstrija in nje davkoplačevalci so krivično previsoko obdačeni. Res so nove potrebščine opravičene, a prenašati bo zvišane izdatke le avstrijskim državljanom, med tem ko plača ogrska polovica le svojih 30%, jeli potem kaj novih plačilnih vpeljav ali ne.

Za skupne potrebščine obeh državnih polovic utemeljenih je 161,385.025 gld., od katerih, ako se odbije pokritje 2,799.297 gld., znašajo čisti izdatki 158,385.745 gld. — Misliti bi bilo, da je tedaj plačati naši polovici prihodnje leto za 730,143 gld. manj, nego letos, a ker zahteva vlada še naknadnih kreditov 8,151.400 gld., od kojih moramo mi plačati 5,591.860 gld., vidimo, da se nam je natovorilo za 4,861.717 gld. več nego letos.

Za kaj in kako se porablja naš denar razvidimo iz poedinih postavk.

Samo vojnega ministerstva izredne zahteve znašajo 11,980.407 gld. od katere svote potrebuje to ministerstvo za popravo in zboljšanje topov 400.000 gld., za nov brezdimni smodnik

LISTEK.

Teharski plemiči.

(Konec.)

Za Kovača se je zgradilo ob Anskem bregu na peščenih zemlji pokopališče. Najvažnejše delo je bilo prostor poravnati in s zidom podpreti. Proračun je bil previsok. Pokojni župnik Jeretin se je ponudil, izvršiti to delo v prostovoljni roboti župljanov v dveh letih. Denar bi se potreboval samo za mrtvašnico in za podporno zidovje. Občina pa je sklenila, oddati zgradbe in vsa dela po javni dražbi, in tako se je zgodilo. Stroški za pokopališče so znašali nad 4000 gld. Kamenje je prodajal V. Kovač po 22 gld. in nekaj krajcarjev za kubični seženj, med tem ko prodaja kamne iz istega kamnoloma in v isti meri v Celje po 13 gld. K apnu je bil gotovo določen potočni pesek, ki bi stal po 1 gld. za meter, jemal se je pa največ na gradišču samem in bil zato tudi neraben. Podporno zidovje se je zidalo preslabo in se je moralo pozneje s zidanimi stebri podpreti, katero delo se je moralo posebe plačati. Pri tem je pa tudi poravnavanje zemljišča napačno, zato ker se ni poravnalo v ravnino, ampak pošev, in sedaj vsak dež od-

plavlja pota in tla. Mrtvašnica že sedaj več nima skoro nobenega temelja.

Pri šoli so se popravljala stranišča. Prej so bila znotraj glavnega obzidja, sedaj pa se je prigradilo od zunaj novo stranišče. Komaj 14 let je bilo tega, kar se je zgradila ta šola, o kateri sem že prej poročal, sedaj pa je povzročila že zopet nove stroške. Štirje stari razpredali na enkrat več niso zadostovali, zato se jih je zgradilo osem. Trdilo se je, da je prenovitev stranišč nujno potrebna. To pa zaradi tega, da bi še pred dokončano popravo zemljiške knjige lažje dosegli svoj namen, dokler namreč še je bil zgradbeni prostor vknjižen na ime občine in še pravda ni bila odločena. Teharjani smo se namreč pritožili proti prizidanju stranišč od zunaj iz dveh vzrokov. Prvič bi se stem prizidom na sredi tako lepega kraja ogrdilo, drugače tako lepo šolsko poslopje, in drugič smo bili mi od nekdanj lastniki tega stavbišča in upali smo, da se reši pravda v našo korist. Proračun je bil gledé na potrebo staviva, opske, kamenja, apna, previsok, vendar gledé posameznih cen primeren.

Pri dražbi se je to izkoristilo občini v škodo. Zgradba se je izvršila s stroški po 1400 gld. V resnici pa bi ta zgradba pri nekotiki po-

zornosti lahko stala k večjemu 700 do 800 gld. dinarjev.

Pri tem pa se je še napravila ta neprilika, da so je moral prostor za straniščne sode po zimi kuriti.

Da pa ti popravki niso bili nujno potrebni, dokaz temu so straniščne cevi, ki so se izvrgle še skoraj nove. K temu pa še pride neprilika, da so se stranišča zidala na naši zemlji in se mora odškodnina za stavbišče še le izračunati.

Iz vsega, kar se je dosedaj reklo o gospodarstvu naše občine, je nastalo prepričanje, da je občinsko predstojništvo mnogo tega, kar se mu je naročilo, slabo začelo, in da je vse stalo več, kakor je bilo treba.

Treba je samo premisliti, kako je postopalo predstojništvo v zadevi prastarega javnega pešpota med Teharji in Štorami. Ravno tako je gledé stavbe koleriščnice z njenimi nedostatki; gledé samolastnega posekanja več kot 80 drevces za stavbeni les za koleriščnico iz gozda, ki je vknjižen na ime teharskega sela, tako je gledé sestavnika občinskega premoženja, tako gledé preložitve sejmišča koncem grudna 1892, tako gledé nakupljenih zemljišč in dragocenih novih zgradb.

350.000 gld., za nakup biciklov 600.000 gld. in za utrjenje trdnjav 2.200.000 gld.; vrh tega napravilo je vojno ministerstvo v tekočem letu 7.500.000 gld. dolga pri nakupovanju orožja in drugih vojnih potrebščin; to svoto treba je s povišanjem letošnjega proračuna pokriti. Sicer je vlada dokazivala, da je to tirjalo izvanredno nevarno preteče stanje na Balkanu, ni pa nam povedala, jeli držanje naše posadke na Kreti, katera požre naši državi tolikih svot, še vedno izvanredna potreba.

Zunanje ministerstvo potrebuje za prihodnje leto 634.900 gld. za politične zadeve, o katerih ne predlaga vlada računa, za razna diplomatska zastopstva 1.604.300 gld., za konzularne zastopnike pa 1.305.700 gld. — Skupni znesek za vojno znaša 154.756.460 gld., in sicer za stalno vojno 140.175.200 gld., a za mornarico 14.581.260 gld. Vrh tega imamo jako visoke potrebščine, razna ministerstva in vodstva teh, kar bi se imelo vse pokriti iz dohodkov skupnih ministerstev, ki pa znašajo samo 2.799.277 gld. ter iz dohodkov carin, kateri znašajo v tostranski polovici 48.072.790 gld., v ogrski polovici 7.763.100 gld. ter v Bosni in Hercegovini 213.000 gld., skupaj torej 56.048.890 gld., od katerih pa je še odračunati razne režije in carinski pavšal v znesku 2.450.000 gld., katere prejema deželna uprava v Bosni in Hercegovini. Vsi dohodki znašajo tedaj le 56.398.167 gld. napram čistim potrebam v znesku 158.385.748 gld., tako da je še za pokriti 104.786.858 gld.

Zastarela, a žalibog še vedno veljavna pogodba z Ogrsko določa, da ima Ogrska k tej svoti plačati le 30%, tedaj od zgorenjih po odbitku 2%, katere plača sama, samo 30.807.336 gld., med tem ko se zvrne na našo polovico 70%, t. j. 71.883.784 gld.

Nobeden pravi avstrijski patrijot ne bo mrmral nad vednim povišanjem državnih potrebščin, ako so te res tudi zadostno utemeljene ter se dostojno ozira pri tem tudi na rastoče potrebe poedinih dežel in narodov; kakor te, rabijo tudi neposredne vladne oblasti za svoje tajne in diplomatske uvedbe včasih izvanrednih stroškov, a kdo namere molčati nad krivico, ki jo nam zadaja nepremerna razdelitev teh bremen na to in onostransko polovico. Še bo treba jedno leto požirati to nevoljo, a če se po preteku vzprejetega provizorija ne preuredijo skupni doneski na podlagi dejstev in pravice, izbacniti nam bo odločno to ogrsko požrešno kukavico — dualizem iz našega gnezda.

Pogodba z Ogrsko.

I.

V državnem življenju našega cesarstva ravnokar ni imenitnejšega vprašanja, kakor je ono: kaka bode nova pogodba z Ogrsko — in

kot resni politiki smatrati moramo za svojo dolžnost, za svojo sveto dolžnost, prav sedaj s tem perečim vprašanjem tudi nekoliko pečati se in ga po skromnih močeh splošno razumljivo našim čitateljem raztolmačiti, da bode vsak čitatelj „Domovine“ vedel, zakaj da se gre. Dragi čitatelj! Da ne bodeš do konca nevoljen čakal, da bi zvedel, zakaj se pri tej pogodbi gre, ti vozeli že kar naprej razvozlamo, rekoč: za denar! Gre se v prvi vrsti za to, ali bode tostranska t. j. naša polovica skupne države bodočih deset let tudi še dalje v dosedanji meri (70:30, t. j. mi 70, Ogrri pa le 30 od sto) donášala za skupne potrebščine, kakor so: ministerstvo zunanjih zadev, toraj zastopništvo našega cesarstva po tujih državah, vojaštvo in skupni državni dolgovi, ali pa kaj manj, česar se je najdati.

Sedaj, ko nam je znan takorekoč cilj pogodbe, začnimo od kraja in se vprašajmo: Kaj je pogodba z Ogrsko? Odgovor na to je ta-le: Pogodba z Ogrsko je državni čin ali akt državnopravne, narodnogospodarske ozir. finančne t. j. denarne vsebine, ki se zlasti gledé na poslednjo vsakih deset let vravna, kakor to zahtevajo narodnogospodarske razmere dotične dobe, kedar se ta državni čin, sklenjen leta 1867, med tedaj na dve polovici razdeljeno monarhijo — našim in ogrskim delom, obnavlja. Taka doba je sedaj tu.

Da je taka državna pogodba nad vse imenitna, nam bo vsakdo rad verjel, kedor iz lastne skušnje vé, da še dandanes ves svet okoli zlatega teleta pleše, da je še dandanes vsakega pozornost edino le na to obrnjena, kako bi se dalo kaj več pridobiti, kaj več „prislužiti“, pravi Žid, kedar namerava koga nekoliko „osnažiti“. Da, mi drznemo se kar naravnost trdit, da je ta pogodba ravnokar tako zvani „punctum saliens“, ker se nas dotika vseh brez razločka vere in narodnosti. Vsi moramo namreč vsak po svojih močeh donášati k skupnim potrebščinam dualistične države in ne poznamo ga, ki bi mu bilo vse jedno, ali plača na leto 70 ali pa le 30 goldinarjev! Kjer se denar prične, ondi se stric nehá, in to velja od besede do besede tudi v državnem življenju.

Drugo glavno vprašanje, da ne bomo v temi tevali, ko nam je prvo že znano, bilo bi tako-le: Kaj obsega državnopravna in narodnogospodarska ali finančna vsebina pogodbe? Ona obsega v prvi vrsti carinsko in trgovinsko zvezo med nami in Ogrri, kvoto t. j. količino v odstotkih, ki jo je nam in Ogrri donášati k skupnim potrebščinam, dalje avstro-ogrsko banko, t. j. tisti zavod na Dunaji, ki izdaje desetake, stotake in tisočake, ki je bil do sedaj jednoten, v bodočem desetletju nove pogodbe se bode pa tudi na dva cepá — avstrijskega in ogrskega — razcepil, in se konečno

dotika ogrske-železniške politike, ktera nas na narodnogospodarskih tleh spodjeda, kakor pod jedno travo.

Pa ne le narodnogospodarski, temveč tudi politično imenitna je avstro-ogrsko pogodba. To je dejstvo, ki se ne da tajiti, kajti Avstrija naročila si je celó novega ministra, g. ministerskega predsednika, o katerem je ves svet trdil, da ima jekleno čelo in železno roko, v prvi vrsti in v poglavitni smeri iz tega namena, da ji novo pogodbo z ljubeznjivimi sosedi onostran Lajte ugodneje sklene, kakor je bila dosedanja. Ta mož je grof Badeni. Velike so bile nade, ki jih je Avstrija zlasti v tem oziru stavila nanj, še večja pa je sedaj osuplost, ko je očitno, da Badeni z vso svojo vlado tej veliki nalogi ni kos. Veliki trenutek, v katerem bi si lahko zdavno polajšali breme, ki nas teži in žuli ter si tako nekoliko oddahnili, je tu, ali moža, pravega moža ni, ki bi ga umel porabiti. On sam domneval si je dolgo časa, da je zares izvoljenec božji, ki nas svoje dni popelje iz ogrske sužnosti v obljubljeno deželo politične ravnopravnosti med nami in Ogrri, kajti nekako zavestno izjavil se je bil ob svojem nastopu: „Jedna glavnih nalog nove vlade bode obnovitev pogodbe z drugo polovico države“. Obnovil jo bode pač, ali kakó, o tem bodemo slišali pozneje. Sedaj je vse še v meglo tajnosti zavito in kedo vé, kaj še vse pride, kajti vladi se dosedaj ni posrečilo, pogodbo na ono stopinjo pripraviti, o kateri se da trditi, da je toliko kakor sklenjena. Krivda v tem oziru zadeva v prvi vrsti našo vlado, ker se zadeve ni na pravem koncu in na pravi način lotila, v drugi vrsti opozicijo in obstrukcijo v dunajskem državnem zboru, ktera si na vse kriplje prizadeva vsako pametno in uspešno delovanje preprečiti in onemogočiti, konečno pa tudi mažarsko trmoglavost, ktere so se naši takoj zbal, puške v koruzo pometali in stekli. In čuda ni! Saj se je ogrski ministerski predsednik nedavno, tri tedne bode tega, javno izjavil, da če bi v Avstriji parlamentarne razmere i na dalje take ostale, da se pametnega delovanja, toraj tudi zakonitega sklepanja državne pogodbe ni najdati, bodo Ogrri sami sebi pogodbo določili, kakor se jim bo prav zdela, naj Avstrija dela, kar hoče. Saj bi ji v tem oziru ne ostalo drugega, nego na podlagi § 14 državnih temeljnih zakonov pogodbo za silo skleniti in jo od Ogrrov sprejeti, kakor bi njim bila vseč. V tem in takem slučaju ostala bi kvota kakor je sedaj, 70:30% in če bi mi ne bili zadovoljni z njo, določil bi jo cesar sam, in v tem slučaju bi že zaradi ljubelega miru vse pri starem ostalo.

Tu nastane pa zopet vprašanje, ali bi imeli Mažarji res pravico, sami pogodbo določiti oziroma vse, kakor je sedaj, pustiti in ponoviti? Ne! Te pravice še nimajo, če tudi so v naši državi jeden najdrznejših narodov. Tudi Mažarji

Premnoge pravde so močno oškodile občino posebno pa teharsko selo.

Pravdni stroški znašajo do sušca 1894 pri obeh strankah več ko 1600 gld., vsak novc se je izdal zastonj, kar se bo izvedlo iz te knjižice.

Štorsko tovarništvo je skušalo 1892/93 zagraditi in s tem zabraniti prastari javni pešpot. Potniki pa so bili drugega mnenja in so zagraditev razvrgli in odstranili. In ker se je to večkrat ponovilo, so poizvedeli storilca, tožili ga in je bil le ta obsojen na malo kazen. Ko se je pa tak slučaj zopet ponovil, so si storilci najeli odvetnika zagovornika in bili oproščeni. In ko se je pot zopet zagradil, so potniki zagrajo zopet razdrli. Štorsko tovarništvo pa je s tem spoznalo, da ne more zabraniti pota sè samooblastjo, zato pa se je obrnilo do občinskega urada s prošnjo: Občina blagovoli skleniti, ali je ta pot javna ali zasebna.

V seji 13. malega srpana 1893 se je sklenilo, da občina ne potrebuje tega pota, zato ga je proglasila kot zasebni pot in zato je tovarni prosto dopustiti ga ali pa zabraniti, ker gre čez njeno polje.

Ta občinski sklep je povzročil veliki nemir med domačimi in daljnimi sosesčani, tembolj, ker sklepovni nagibi niso resnični, in ker je ta sklep kratil tudi potno pravico drugim sosednim občinam.

Iz tega vzroka se je pritožila občina Sv. Lovrenca ob Prožinu pri okrajnem zastopu, vsled tega pota se je vršil krajevni ogled in izpraševanje strank na licu mesta. Več kot 50 oseb je bilo kot pričé zaslišanih. Vsi so proglasili ta pot kot starodaven. Zaslišali so se pa samo najstarejši možje, vsi so to potrdili in pristavili, da tega pota do tedaj ni branil nikdo. Pa tudi nam teharskim domačinom se je s tem sklepom godila krivica, in zato smo bili primorani tudi mi pritožiti se v pritožbi z 59 podpisi kot nezaupnico na občinski odbor.

Predstojništvo pa ni dalo prečitati nezaupnice v nobeni seji, ampak jo je vrglo v kot. Zato jo pa navajamo tukaj od besede do besede. Slavnemu občinskemu odboru v Teharjih!

Štorska tovarna je predložila občini Teharski sledečo prošnjo: Občina naj proglasi pešpot ob železnici in Voglajni od štorskega do Tratinškovskega mosta v Teharjih kot zaseben pot. Ta predmet, s katerim si je tovarna že mnoga leta belila glavo, naj se po občinskem sklepu dožene in reši po želji tovarne. Naše obč. predstojništvo je spravilo ta predmet 13. malega srpana 1893 na dnevni red. Glasom zapisnika se je o tem razpravljalo in v navzočnosti 9 članov s petimi proti tremi glasovi sklenilo. Ta pot se proglasi zaradi tega, ker se ob njem navaja premogov pepel in žlindra, nevarnim jav-

nemu prometu in zaradi izpuhtečih plinov zdravju škodljivim potom. Ker pa ta pot ne rabi občanom, bodi prosto štorski tovarni, prepustiti ga javnemu prometu ali pa zagraditi. Podpisani so: „Kovač, Resnik, Anđ. Štor, Jožef Žukelj, M. Koštomaj, F. Ostrožnik, Jur. Kresnik, Jakob Kresnik in K. Jelek.“

Sedaj pa je potrebno bliže si ogledati to stvar. Kaki nagibi so povzročili ravno našo občino k razsodbi, ali je ta že stoletja stari pot javen ali zaseben, o tem so prebivalci iz Štor, Gorice, Sv. Lovrenca, Prožina, Straž itd. najboljše pričé, ker so sami hodili neštevilnokrat po tem potu, in mnogi še živijo, ki ga dobro poznajo, in ki so pred zgradbo železnice in tovarne hodili po njem. Pot je tedaj star, in že od nekdanj obstoječ. Ali je potreben, o tem ni dvoma, drugače bi se ne prepirali za njega. Ljudje so ga vedno rabili, in ga rabijo še sedaj.

Čuden je pač nagib tega sklepa, namreč, da se je še-le po tolikih letih iznašlo, da sta pepel in žlindra, ki se že leta in leta tam odkladata, naenkrat nevarna in zdravju škodljiva. Kteri odbornik je pač to opazoval? Do sedaj še ni znano, da bi kdo zbolel zaradi izpuhtečih plinov, (kljub temu da nabirajo vbogi otroci vsaki dan premog iz pepela). Če bi pa res bila kaka nevarnost, tedaj bi pa tovarna sploh ne smela odkladati škodljivih odpadkov pod milim

morajo živeti in ravnati se po svojih državnih zakonih in smejo toraj le delati, kar in kakor je ondi določeno. Oglejmo si te mažarske državne zakone nekoliko pri luči, zlasti one, kjer se kaj bere o sklepanju nove pogodbe. Tu imamo n. pr. zakon XII. iz leta 1867. § 23. tega zakona do loča jasno kot beli dan rekoč: „Ogrski državni zbor izjavi se, da hoče sklepajoč pogodbe z ostalimi deželami Njegovega Veličanstva kot ustavnimi narodnostmi, stopiti v dotiko, skrbno pazéč na to, da se samostojnost obeh delov ne kruši.“ In naslednji § 24 ravno tega zakona do loča: „Ker je pa to nagib in namen sklepa do tikajočega se skupnih zadev in njihovih obravnavanj, sledi samo ob sebi, da je prvi pogoj vsemu temu veljavna uprava Ogrske“.

Iz teh dveh paragrafov ogrskih državnih zakonov sledi očitno, da Mažarji le v dotiki z ostalimi deželami Njegovega Veličanstva kot ustavnimi narodnostmi zamorejo skupne zadeve obravnavati, nikdar pa ne, kedar bi se upravnost pri nas ali pri njih doma krhala, kar se ravno sedaj pri nas na ta način godi, da se državnemu zboru po opoziciji ustavno delovanje zabranjuje. Če bi toraj jednemu obeh, k sklepanju pogodbe potrebnih delov, namreč ogrskemu ali pa našemu državnemu zboru manjkalo ali prilike ali pa dobre volje pogodbo sklepati, je ostali del sam ob sebi na noben način ne more obnoviti, ne podaljšati. In vse to bi bil moral vendar ogrski ministerski predsednik baron Banffy vedeti, kajti nemoremo si prav misliti, da bi bile njemu ogrske temeljne postavbe neznane. Iz vsega toraj sledi, da je Banffy ali vedoma nekaj nemožnega trdil, ali pa v resnici ni vedel, kako da je pravo za pravo stvar sama na sebi. Naša vlada pa svoje dobe in naloge ni umela.

Celjske novice.

(Občni zbor celjske čitalnice) vršil se je jako živahno dne 21. t. m. pri mnogoštevilni vdeležbi. Prerešeta so se vsa vprašanja dotikajoča se naprav v našem „Narodnem domu“. V odbor voljeni so: predsednik g. dr. J. Serbec, namestnik g. dr. I. Dečko, tajnik g. dr. H. Šuklje, blagajnik g. dr. Ravnihar, knjižničar g. prof. M. Suhač, gospodar g. dr. J. Vrečko, odborniki pa g. dr. J. Hrašovec, č. g. kapelan Krančič in g. I. Rebek. Odborovim namestnikom so izbrani gg. P. Kostič, dr. A. Praunseis, Vavken in Lončar. Razun tega izvolil se je posebni veselilni odsek, ki bo skrbel za prirejanje zabavnih večerov. Sklenilo se je jednoglasno v proslavo petdesetletnice vladanja Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa I. v pričetku prihodnjega leta prirediti posebno svečanost z obširnimi vzporedom.

(Imenovanje.) Graško deželno nadsodišče je imenovalo vodjo zemljiške knjige pri celjskem okrožnem sodišču, g. Silvester Fohn-a, vodjem

nebom, ampak morala bi skrbeti, da se poprej že v tovarni udušijo odpadki, ter se jim odvzame škodljivost.

Da ljudje branijo zgraditev tega pota, ni zlobnost in prepirljivost, ampak živa potreba. Pred vsem ga potrebujejo mnogi teharski občani, in Bukovžlačani sami, ki imajo vinograde v Gorici, pri Sv. Lovrencu in Prožinu. Dalje imajo dve podružnici, Sv. Lovrenc in Sv. Ivan, in unstranska sela imajo v Teharjih svojo župno cerkev. Ali se tedaj župljani naj odrečemo temu potu? Ali je tedaj prav, če pravi občinski sklep, da Teharjani ne potrebujemo tega pota.

Ozirati se je tudi na to, da je ta pot jako kratek in zato že od nekaj priljubljen. Drugič pa traja mnogokrat prevažanje in prelaganje vlakov ob privozišču tako dolgo, da se med tem lahko pride po tem potu v Teharje. Mnogokrat imajo ljudje nositi težka bremena in naj mari tedaj čakajo četrt ure ali še več, dokler se od pravi vlak? Ali se jim mnogokrat ne zgodi, da gre duhovnik na nujno spoved v onstranske občine, ali naj mari Bog vé kako dolgo čaka na kolodvoru s svetim obhajilom? In vendar je to občini dobro znano.

Iz pritožbe je tedaj razvidno, da občinski odbor po svoji večini ni kos svojim dolžnostim. Zato pa se čutimo vsi podpisani pritožniki poklicani povedati predstojništvu, da zaslužijo vsi,

zemljiške knjige v 9. činovnem redu; jetniški paznik pri tem sodišču, g. Emanuel Sartory imenovan je kancelistom pri okrajnem sodišču v Kozjem.

(Jour-fixe „Celjskega Sokola“.) Prvi letošnji zabavni večer našega dičnega in priljubljenejšega društva uspel je dne 24. t. m. jako popoljno. Občinstva snižalo se je toliko, da je skoraj manjkalo prostora v obširnih gostilniških sobanah „Narodnega doma“. „Celjsko pevsko društvo“, dasi še mlado, pelo je res dovršeno, kar dela čast neumornemu pevovodju g. dr. Ravniharju. Šaloigro „Stotnik in njegov sluga“ pogodila sta gospoda I. Rebek (stotnik) in M. Korošec (sluga Janez) dokaj srečno. Največje zanimanje pa je bilo za atletska izvajanja našega podstarosta g. Benčana, kateremu je v telovadbi prečudno izurjeni 10letni deček Pepič Zabukušek prosto, deloma samo na jedni roki prozizno telovadil. Med prestanki koncertovalo je neko češko društvo.

(Mrtvega otroka) našli so dne 24. t. m. v stranišču v Vogrinčevi hiši v Špitalski ulici št. 3. Otrok imel je zavrt vrat ter je ležal v jami že kake 4 dni. Zločinko iščejo.

(Miklavžev večer,) kateri se je že nekako udomačil med štajerskimi Slovenci ter moral lansko leto radi pomanjkanja prostorov izostati, vršil se bode letos prvokrat v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celji. Sv. Miklavž obljubil nam je, da, ker mu ni bilo mogoče lansko leto priti med nas, misli obdarovati letos v obilni meri pridne male in velike otroke. Ker bode vzpored, razven nastopa sv. Miklavža obsejal še druge pevske in šaljive točke, smo prepričani, da bode našel na tem večeru vsak dobro zabavo, naj bode mlad ali star. Opozarjamo toraj sl. občinstvo iz Celja in okolice, da prihiti v nedeljo dne 5. decembra zvečer v obilnem številu v „Narodni dom“ počastiti dobrotnika starih in mladih, velikih in majhnih.

(Nadzorovanje.) Pretečeni petek nadzoroval je nadmaršal Succovaty novince nadomestne rezerve 87. polka in deželne brambe. Prisotna sta tudi bila brigadnik generalmajor Lovetto in polkovnik 87. polka Sluka.

(Celjsko šolstvo) je po tožbi nekega nasprotnika sedaj povsem drugačno, nego je bilo pred 25. leti. Takšno logiko bo pač vsak razumil. Dotičnemu kritiku se ne dopada, da ne kažejo okoliški otroci več tiste potuhnjenosti in boječnosti, da ne pozdravljajo z „kistihand“ temveč je opažati pri njih nekak ponos in zavednost tudi napram tujcu. Vsekakor pa pripozna v svoji pritožbi, da je žalibože (!) pri nas celjskih Slovincih „spoznati napredek in odločna narodna odgoja“. To peče!

(Grozna pretnja!) Kurjač stroja, v katerem si pari celjski Nemci domačo in tujo politiko, naznanil je koncu dolgega blebetanja v svojem

ki so glasovali v tej zadevi z „da“ in ki so podpisali zapisnik brez opombe, naše popolno nezaupanje in ga s tem tudi dobijo.

Teharje, 21. kimovca 1893.

59 podpisov.

Tudi ta vloga se odboru ni prečitala, ampak vrgla v kot.

Istočasno smo se pritožili tudi na c. kr. okrajno glavarstvo proti sklepu z dne 13. m. l. srpana 1893. Priložili smo pritožbi nezaupnico v prepisu in jo oddali 23. kimovca 1893. Prosili smo na podlagi 91. o. r. da se razveljavi občinski sklep zaradi prikrajšanja naših in tujih pravic.

Koliko nam znano, je okrajni zastop proglasil pot kot javen, proti temu se je pritožila štorska tovarna na dež. odbor. Pokazalo se bo s kakim uspehom.

Rad bi še omenil nepremišljenih občinskih sklepov, kako se je zgradila predraga koleriščnica in koliko je stala nepotrebna preložitve sejmišč, in kako se je s temi sejmišči pokvaril najlepši prostor v Teharjih. Ker pa še te zadeve deloma so komaj začete, jih ne omenjam zdaj, ampak bom to storil svoj čas v posebni knjižici.

glasilu, da, ako se bi vpeljal v Avstriji absolutizem, odrečejo takoj vsi svobodomiselní Nemci državi davke in — napočila bo vstaja v primeri s katero je bila ona 1848. leta prava otročja igrača! Kdo bi se že pri tej grožnji ne stresel? Posebno če prevzame politični kurjač generalno vodstvo splošne vojne armade celjske, nima se Avstrija kaj smejeti. No, dokler še niso oboroženi, nam je smeh pač še dopustljiv.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe.) Zopet nameščen kapelanom je č. g. Jakob Cinglak, provizor pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v Žalec; premeščen pa je č. g. Matej Osenjak, kaplan v Žalcu, v Ljutomer.

(Učiteljske premembe.) Nadučiteljem za dvorazrednico v Št. Jerneju pri Poličanah imenovan je g. Josip Čeh, učitelj v Št. Andražu v Slovenskih goricah. Pom. učitelj Ig. Strmečki prestavljen je iz Gomilkega k Sv. Frančišku pri Ljubnem.

(Imenovanje.) Graško nadsodišče imenovalo je avskultantom pravnega praktikanta pri mariborskem okr. sodišču dr. Max Reiserja, sina znanega nemškega osrečevalca Piker in drugih ondotnih slovenskih občin.

(V Šmartnu v Rožni dolini) zgorelo je dne 18. t. m. posestniku Juriju Podgoršku gospodarsko poslopje (marof) s krmo in drugimi poljskimi pridelki v vrednosti okolu 1500 gl.; zavarovan bil je za malo svoto. — Gospodarji! jako dobro bi bilo, ako bi se zavarovali tudi na premično blago, kajti nobeden ne ve, kedaj da ga doleti nesreča.

(Oddaja mavt v zakup) Dne 29. novembra t. l. oddale se bodo po dražbi mavte v Vojniku in v Latkovivasi v najem in sicer prva za 2700 gl. druga pa za 500 gl. na leto. Dražba se začne ob gori navedenem dnevu ob 9. uri dopoldne pri c. kr. finančnem okr. ravnateljstvu v Mariboru. Pismene ponudbe imajo dospeti pri tem ravnateljstvu najdalje do 29. novembra t. l. do 9. ure predpoldne. Dotični pogoji pogledajo se lahko pri c. kr. finanč. okr. ravnateljstvu v Mariboru kakor tudi pri okrajnem odboru v Celji, pri slednjem ob uradnih dnevih t. j. ob torkih in petkih dopoldne.

(Častnim občanom petrovskim) izročile so se častne diplome, pri kateri priliki so ti darovali 40 gl. v tamošnjo ubožno blagajno, za kar se jim tem potom izreka zahvala.

(Iz Griž) poslala nam je prijateljica našega lista lepo razcvele marjetice in trobentice, dokaz letošnje nenavadno gorke in lepe zime.

(Vabilo na ustanovitev „Bralnega društva“ na Frankolovem) koja se bode vršila v nedeljo dne 28. novembra 1897 leta ob 3. uri popoldne v prostorih g. Dominika Bezenška. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Poročilo o delovanju začasnega odbora in pojasnjevanje pravil. 4. Volitev predsednika in odbora. 5. Vpisovanje udov in nasveti. Ustanovil se bo društven mešan zbor, na kar posebno pevce opozarjamo. Po ustanovitvi prosta zabava s petjem. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

(V Pleterji) zgorela so dne 9. t. m. vsa poslopja posestniku Francu Kozinc. Škode je 1500 gl. Ker pa je bil dobro zavarovan, sumi se, da je sam sežgal.

(Iz Trbovelj) Minulo nedeljo otvorila je gospa Terezija Polakova novo gostilno v svoji novi hiši v Trbovljah. Otvoritev vršila se je na prav sijajen način in vdeležba bila je mnogobrojnejša kot se je pričakovalo. Zbralo se je odličnega občinstva toliko, da je bila krasna dvorana veliko pretesna. Počastili so nas ljubi gostje v prav mnogem številu iz Ljubljane, Celja, Zagorja ter iz daljne in bližnje okolice trboveljske, za kar bodi vsem p. n. vdeležencem na tem mestu izrečena še enkrat presrečna zahvala. Posebna hvala pa gre ljubljanskemu kvartetu in njega vodju g. Štamcarju za izborno popevanje in domači „Drakslarjevi“ godbi, ki je tako pridno in vstrajno svirala, da se je mlado in staro še do družega dne vrtelo na gladkih parketih. Ta nova Polakova hiša je res lepi kinč za Trbovlje in vsakteri, ki jo vidi, jo rad ali

nerad imenuje: trboveljski „Narodni dom“. Da bi se pač večkrat priredile enake veselice v tej hiši, rekel je marsikdo! Ta nova gostilna se toplo priporoča domačim in tujim gostom.

(Nezgoda.) V trboveljskem rudniku ponesrečil je dne 12. t. m. Alojzij Praznik, doma iz Gradiš pri Litiji. Ranjen je nevarno ter so ga prepeljali v bolnico.

(V Rajhenburgu) umrl je dne 15. t. m. v samostanu trapistov o. Anton Witz, oblat in tajnik samostanski.

(Požar) ugonobil je dne 16. t. m. v Brežicah poslopje mizarja Friderika Medved in Ane Jamnik z pridelki vred.

(Pogorela so) dne 15. t. m. v Spodnjem Koritnem pri Čadramu vsa poslopja trem posestnikom.

(Poboj) V Oplotnici napadli so dne 11. t. m. fantje sosednje šentjungerške fare Jožefa Stoklas iz Malohorne ter ga z noži zaklali.

(Posnemajo kakor opice!) Ptujski mestni zastop izrekel je v svoji zadnji seji javno priznanje nemškimi kričarjem v državnem zboru Wolfu, Funkeju, Lecherju i. dr. Da, to ni brez pomena. Znači pa, da ptujski očetje ne vedo kaj delajo, da so za politiko še nezreli, da so nerazsodni in glupi ter da si domišljujejo s takimi otročjimi bedarijami slovensko narodnost žaliti in ostali svet na se opozarjati. Zadnji dve želji pa sta se jim izjalovili.

(Morilec ubežal.) Pri okrajnem sodišču v Ptujih imeli so zaprtega Franca Prezelj v preiskovalnem zaporu, ki je obdolžen roparskega umora. Pretečeni teden pa je pobegnil skozi dimnik. Begun je star 21 let, oblečen v obleko kaznjencev, ki je po dimniku najbrže močno sajasta.

(Volitve v okrajni zastop v Slov. Gradcu.) Pri volitvi veleposestnikov dne 25. oktobra t. l. izbrano je 8 slovenskih mož z ogromno večino. Dne 29. oktobra volili so meščani, ki so se strogo ravnali po geslu: „gliha skup štriha“ ter so izbrali samo pristno domače, nemško (!) plemo, kakor Potočnik, Tomšek, Gol i. dr. 6. Občine volile so 30. oktobra 9 Slovencev iz svoje sredine. Razun tega ima 6 velikih obrtnikov pravico brez volitve stopiti v zastop, med temi sta dva slovanska obrtnika. — Dne 8. t. m. pa se je sestavil odbor. Načelnikom voljen je zopet g. Ivan Rozina, posestnik v Podgorju, namestnikom pa slovenski veleposestnik g. Ivan Barth v Št. Janžu; za veleobrtn. g. J. Pernat, za mesto g. dr. Tomšek, za občine g. Ivan Lendorfer, narodnjak iz Starega trga, nadalje č. g. Šlander, župnik šentmiklavžki ter g. Albert Verdnik od ravno tam. Zmaga je še tedaj vedno dosti častna za nas, ako pomislimo, koliko tekanja in prigovarjanja je bilo ravno tokrat od nemškutarstke strani in koliko je še zaslepljenih naših mož osobito iz veleposestva, ki kažejo povsem premeško in popustljivo naravo napram zagriženim meščanom in tujim naseljencem. Vsekakor se še ondotni Slovenci ne smejo zazibati v mehko spanje nebrižnosti, temveč vedni — pozor!

(Ubil je) dne 14. t. m. vincarjev sin Friderik Žnuderl v Ploderšnici pri Sv. Jakobu v Slov. goricah v Peklarjevi gostilni veleposestnika Šprinčnika. Hudobnež planil je baje brez neposrednega povoda nad Šprinčnika ter ga na jeden mahlje s polenom pobil. Šprinčnik bil je 38 let star ter oče 5. nedoraslim otrokom. Bil je odločen in razumen narodnjak.

(V Mariboru) propadli so pri občinskih volitvah „novodobni“ Nemci, to so tisti, kojih trupla tavajo v Avstriji, njih duše in srca pa plavajo v obzorji nad prusko državo. Med temi je sešobno Girstmayr Franci, ki je po svojedobnem porazu za deželnozbornski mandat v Lipnici tukaj imel drugič dokaz, da mu nemški bratci ne znajo dosti ceniti zaslug, o kojih si on toliko domišlja. Njegovi somučniki so še: Kralik, Frisch, dr. Glantschnigg, dr. Tschebull, Valenta i. dr. Namesto teh volilo se je može, ki so sicer Nemci, toda avstrijski. Listič „Marburgerca“ se peni nad tem „nazadnjaštvom“ mariborskega mesta ter imenuje volilce „trebušasto živino“. Lep poklon podpiralcem — čitalcem!

(To pač kaj pomenja.) namreč značaj našega slovenskega šolstva na Spodnještajerskem, da so položili pri zadnji komisiji v Mariboru

Al. Weixler, Marija Graschitz in Marija Wresnig samo nemški sposobni izpit, dasi poučujejo slovensko mladino v slovenskih šolah.

(Namestnikom deželnega glavarja štajerskega) grofa Wurmbanda zaznamujejo grofa Edmund Attensa. Malo bi se s tem spremenilo, ker je mož hud pristaš nemških nacjonalcev.

Druge slovenske novice.

(Kranjska notarska zbornica.) izvolila si je na svojem občnem zboru dne 21. t. m. predsednikom g. notarja Ivana Gogola. Odbornikom so voljeni gg. notarji: Viktor Globočnik v Kranji, Niko Levček v Škofjiloki, Ivan Plantan v Ljubljani, dr. Albin Poznik v Novem mestu, Luka Svetec v Litiji in dr. Fran Vok v Ljubljani; namestnikom pa gg. Anton Komotar na Vrhniki in Stanko Pirnat v Mokronogu. Po zborovanju vršilo se je slovesno poslavljenje vseh udov od bivšega predsednika, g. ces. svetnika dr. Zupanca, kojemu so poklonili krasen album s slikami vseh kranjskih notarjev.

(Imenovanje.) Okrajni sodnik v Radovljici g. Ernst Ferk imenovan je deželnosodniškim svetnikom. Računski revident gosp. Franc Bregant imenovan je računskim svetnikom pri računskem odseku kranjske deželne vlade. Stavbeni pristav g. L. Bloudek v Kranju imenovan je državnim inženjerjem pri kranjski vladi. Zemljiščnim knjigovodjem v Zatičini na Dolenjskem imenovan je g. Franc Matekovič iz Trebnega.

(Mestna hranilnica ljubljanska) ne bode znižala obrestne mere za hranilne vloge, ampak bode tudi v prihodnje obrestovala vloge po 4% in bode sama plačevala novi rentni davek, tako da bodo ulagatelji dobivali cele 4% obresti od vlog. Mestna hranilnica ljubljanska je danes največji slovenski denarni zavod, ima že blizu pet milijonov vlog in je popolnoma varen zavod, ker za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

(Prazgodovinske najdbe.) Kranjska deželna vlada izdala je ukaz, da se vsaka prazgodovinska najdba prijavi konservatoriju. Prav je, da ne dobole enakih, večkrat zgodovinsko dragocenih starin, le židovski prekupci v roke, ki jih potem naši vladi za visok „profit“ prepustijo.

(Kolesar povozil) je dne 21. t. m. na cesti iz Št. Vida v Ljubljano v šolo idočega dečka tako hudo, da so brez zavestnega odpeljali z mesta. Kolesar jo je seveda popihal. Enakih drznih lahkomišljenikov je tudi med našimi mladimi kolesarji, ki zakrivijo, da je vznemirjeno ljudstvo kolesarjem sploh nasprotno.

(Žganje ga umorilo.) Dne 19. t. m. našli so na Vikračih pod Šmarno goro mrtvega ondotnega znanega pijanca. Že itak pijan, ukradel je v gostilni jeden liter žganja ter ga spil pod nekem kozolcem, kjer so ga našli pozneje mrtvega v krvavih penah.

(Sodno poslopje) na državne stroške justične vlade dobi Radovljica, kakor je ravnokar predsedstvo deželnega sodišča v Ljubljani oznanilo.

(Odvetniki in notar) v Novem mestu sklenili so, da ostanejo njih pisarne ob nedeljah in praznikih zaprte; istotako vpeljana je po koroških pisarnah.

(Zločin.) Dne 16. t. m. nakladal je kmet Janez Lamut iz Griča pri Črnomlju v nekem gozdu drva. Ko se nekoliko od strani od voza ter se dolgo ne vrne, mislil je sin, da je odšel oče po drugi poti domov, vsled česar je vpregel ter odpeljal drva. Še le drugi dan našli so ga v bližini mrtvega, brez vsake vidne poškodbe. Pri raztelesenju pa so našli, da mu je krogla predrila prsa. Zločinca iščejo.

(Tatje ulomili) so dne 15. t. m. pri gostilničarju Francu Miheliču pri Vinici ter mu odnesli v denarjih 449 gid. ter mnogo platna in obleke.

(Velik požar.) V žumberški fari Radatovič pogorela so v vasi Dučiči dne 17. t. m. vsa poslopja šestim posestnikom. Škoda zelo velika. Zažgali so otroci, ki so si blizu nekega poslopja zakurili.

(Dva konja ubila.) Dva konja usmiljenih sester v Spodnji Idriči ubila s ta se pri vožnji drv.

(Pri ognjišču vnela) se je v Sanoboru pri Vipavi dveletnemu otroku Ivančiča obleka, kateri se je opeknel, da je kmalu umrl.

(Častnim občanom) imenovala je občina v Mariji na Zili pri Beljaku ondotnega nadučitelja g. France Eiferja za njegove nevenljive zasluge za občino. Ta gospod službuje na ondotni šoli celih 32 let, in da se ni prelepa ziljska občina potopila v nemškutarstki mlaki, kakor se je to zgodilo mnogim tovarišicam v beljaški okolici, je vsekakor njegova največja zasluga. To vam je vzor slovenskega prvoboritelja. Slava mu! — Občinski odbor v Št. Mihelu nad Pliberkom pa je imenoval častnim občanom državnega poslanca č. g. Lamberta Einspielerja in posestnika Janeza Petka.

(Umrl je v Trstu) dne 19. t. m. župnik iz Podbrezja na Kranjskem, č. g. Janez Golob. Prepeljali so njegovo truplo v domači kraj Podbrezje ter ga slovesno pokopali dne 21. t. m.

(Štrajk kočijažev tramvaja v Trstu) Pretečeni teden vstavili so bili kočijaži tržaškega tramvaja svoj posel z bok sovražnega postopanja ravnateljstva in nekaterih uradnikov tega podjetja napram slovenskim služabnikom. Vendar so se štrajkarji čez nekaj dni dali pomiriti in pregovoriti, da so zopet začeli redno voziti.

(Doktorjem prava) promoviran je bil dne 21. t. m. duhovnik v tržaško koprski škofiji, č. g. Anton Požar, na graškem vseučilišču. Za svojega študovanja v Gradcu bil je vedno redni član „Triglava“.

(Železnica Trst-Kanfanar.) Zidanje te proge dobili so v roke italijanski podjetniki, ki so takoj sklenili si delavce iz italijanske Furlanije naročiti. Temu ni oporekal nobeden zastopnik ondotnih Slovencev, ki so baš tako potrebni kakšnega zasluzka. Še le poslanca Laginja in Spinčič usmilila sta se teh Istrijancev, ki so bili pri volitvah zaslepljeni si italijanske poslance voliti, ter sta pri vladi zahtevala, da se pri omenjenem podjetju ozira v prvi vrsti na domačine.

(V Brdih na Goriškem) zbolijo najnovejši čas mnogo ljudi na neki čisto novi bolezn, ki je koleri slučna. V neki vasi tega okraja zbolelo je 40 oseb, od teh so 3 umrle. Nekateri ugibajo, da je to posledica vživanju letošnjega vina, ker se je letos preveč grozdje škropilo s stupeño bakreno zmesjo.

(V Gorici) napadel je 76letni starček Knez s Krasa ondotnega magistratnega tajnika dr. Vecchija z ostrim bodalom ter ga precej nevarno ranil. Omenjeni italijanski uradnik ponesveril je baje Knezu veliko svoto denarja, koja bi naj služila starčku za sedajno dobo življenja. Ker so Vecchija že enkrat z bok ponesverjenja iz službe spodili, ni dvomiti, da je ta slučaj resničen.

(Ljudsko podjetje) V Biljah pri Gorici združilo se je nad 40 ubogih, a pridnih delavcev, ki si snujejo lastno opekarno. Začeli so že kopati in ilovico prirejati, na spomlad pa si sezidajo opekarno. Gotovo hvalevreden znak delavske vztrajnosti!

(Umrl je) v Tolminu ondotni okrajni šolski nadzornik Fran Dominko, kateri se je sešobno zadnji čas kazal slovenskemu učiteljstvu zelo sovražnega, kar je povzročilo neprenehoma tožbe in boje. — Sedaj pa se celo govori, da mu bo naslednik njegov še bolj nestrpen sin.

(Tri laške anarhiste) zaprla je te dni policija v Pulji. Vsi trije so iz Italije doma ter so se že dolgo časa potikali po tem mestu in okolici. Jeden teh, imenom Forlino, ubežal je svoječasno iz ječe, vendar jih je prijela policija še le sedaj, ko so jo od drugod opozorili na nevarno trojico.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) opraviti ima sedaj največ z proračunom in z nagodbenim provizorijem z Ogrsko, katero zadevo želi vlada tem preje dovršiti. Kakor hitro bo ta postavka dognana, loti se vlada Dipaulijevega jezikovnega predloga, kateri nasvetuje, kakor že znano, naj obe narodnosti, češka in nemška, nekoliko popustite. Popušcanje pa pričakujejo seveda le od Čehov, ker nemška trdoglavost te ne pozna. Pričakuje se,

da se prvo čitanje o tem kmalu dožene, tako da dobi poseben odsek to zadevo še za sedajnega zasedanja v roke. — A tudi državni proračun za leto 1898. ter zakon o novincih za prihodno leto upa vlada saj do konca meseca januarja rešiti. Med vlado in večino pokazalo se je zadnji čas mnogo več zaupanja; tako je tudi nemška katoliška ljudska stranka prijavila, da je pripravljena glasovati z večino za provizorij. — Tudi poljski socijalni demokratje, kateri imajo svoje sedeže pri levičarjih, vsled česar je mislila obstrukcija, da sme brezpogojno na nje računati, pokazali so s svojim glasovanjem proti ministerski obtožbi, da jim še ni zamrila vzajemnost s Slovani, na grozno jezo nemških obstrukcionista. Tako se obstrukciji prazni zverinjak, kmalu rjovel bo v njem le še Wolf, a tudi njemu šteti so dnevi. — Predlagalo se je namreč nedavno, naj se izvolitev Wolfa razveljavi, a mesto njega pokliče v državni zbor Hallwich, proti kojemu je dobil pri volitvah Wolf po krivičnem jeden glas več. Razveljavila dala se je posebnima poročevalcema. Wolf pa se vendar tudi potem misli vrniti in sicer z Irotovim mandatom. — Dne 19 in 20. t. m. razpravljalo se je zopet o podporah po letošnjih ujmah prizadetim prebivalcem. Ta predlog bil je že 22. septembra t. l. na dnevnem redu, a so ga nemški kričači zabranili. Tudi tokrat niso se mogli brzdati; tako si je celjski poslanec Pommer na vse načine prizadeval s svojimi tovariši razpravo prekričati. Vidi se, koliko smisla in srca imajo za ljudsko bedo. V pomoč in olajšavo prizadetim krajem dovolila je vlada okolu 10 milijonov goldinarjev, a vendar je ta vsota za nebrojne nezgode pravi curek vode v velikanski požar. Pri tej priliki izjavil je minister za poljedelstvo, da preideje vsi posli gozdarske zakonodaje polagoma v delokrog deželnih zborov. — Dne 22. t. m. vršila se je volitev II. podpredsednika. Izvoljen je pristaš katoliške ljudske stranke dr. V. Fuchs. — Prezanimiv je bil govor zunanjega ministra grofa Goluchowskega, ki je poročal stanje naše države do sosednjih vladov. Kakor poprej iz cesarjevega, razvideti je tudi iz njegovega govora zajamčena nada za trajen mir. Omenjal je, da še trozveza pač obstoji čvrsta, dasi njen namen ni več prvoten; trozveza osnovala se je namreč svoječasno v svarilo zoper Rusijo, a dandanes zanašati se je Avstriji baš od ruske države poročstva za najboljše soglasje. Nobena dosedanjih avstrijskih zunanjih vlad ni se toliko trudila za soglasje s sosednjimi državami, a tudi nobena ni bila v sili tako odločna, kakor sedajna. — Dan 24. novembra ostane krvavo zapisan in črno obrobljen v kroniki nemške kulture. Kaj enacega nismo mislili doživeti od sicer že doigo steklih poslancev Wolf, Schönener, Pfersche i. dr. Poslanec Wolf zahteval je po prirejenih nerednostih besedo, ne da bi hotel označiti, o čem misli govoriti. Ker mu vsled tega predsednik besede ni dovolil, planili so vsi njegovi pristaši nad predsednika in desnico. Wolf je posegel v žep po revolver, vendar so mu ga še pravočasno iztrgali. Drugi so planili po praznih stoli, poslanec Pfersche, praški vseučilišni profesor, potegnill je nož ter naskočil desnico. Vnelo se je pravo klanje in pobijanje. Več poslancev je ranjenih. Wolfa, Schönenerja in Pferscheta zaprlo je državno pravdnštvo še po noči. Nemška kultura je v klasji!

(Češka odločnost.) Rektor praške univerze slavil je nedavno svoje svečano umeščenje. Povabil je na to slovesnost tudi praškega župana dr. Podlipnega. Ta pa je povabilo odklonil, češ, da so se višješolski nemški profesorji baš zadnji čas nečastno in pobalinsko izražali o Slovanih in njih jeziku.

(Kaj bo z Reko?) Protivljenje Rečanov proti mažarskemu nasilstvu rodilo je ravno nasprotno posledico. Baron Banffy povabil je sicer takoj odstopivšega župana in odbornike v Budapešto na dogovor v porazumljenju, a ker je bivši župan dobro vedel, da je to navidezna resnoba, ni se maral odzvati. Že drugi ali tretji dan pa donese budapeštanski vladni list naredbo, da se imajo razni ogrski zakoni in uvedbe brezpogojno raztegniti tudi na samostojno Reko. Guvernerjem

misli poslati ogrska vlada grofa Szaparyja, ki je glede sovraštva do Hrvatov ravno isti, kakor sedajni. Reška samostojnost je skoraj brez rešitve zapadla. Dasi ne škodoželjni, privoščimo skoraj reškim Italijanom, da občutijo mažarski jarem, kojega so si v pravično kazen nakopali. Ti so bili, ki so Mažarom takorekoč ponudili vrhovno oblast nad mestom, ti so pomagali odstraniti od tam hrvaški gimnazij, samo da potisnejo hrvatski živelj. A priklicani duhovi ne dajo se več odgnati, temveč sesajo oba naroda.

(Bosanskemu prebivalstvu) godi se po nekoč prežalostno. Sedajna uprava pod vodstvom Kallay-ja ne razume domačih razmer krajevnim odnošajem in potrebam primerno prikrojiti, kaj še le kaj zboljšati. Ljudstvo je vsled tega napram avstrijski upravi in vladi nezaupljivo, po nekoč celo nasprotujoče. Spominjamo se še, da je prišla svojedobno posebna ljudska deputacija na Dunaj, a cesar je ni vzprejel. Sedaj pa je poslalo 66 mohamedanskih in 66 pravoslavni prebivalcev iz krajev Vrnograč, Glinica, Bojna, Pozvid in Todorovo v okraju Kazinj cesarju pismeno pritožbo v obliki spomenice, v kateri slikajo prežalostne gospodarske razmere v omenjenih krajih ter prosijo odpomoči. Kallay bo gotovo razumil svoj kozuh pravočasno oprati.

Ogled po širnem svetu.

(Na Srbskem) povrnile so se z razkraljem Milanom nekdanje razprtije. Ruski car odpoklical je svojega zastopnika Izvolskega iz Belgrada ter ne misli poslati namestnika, dokler Milan ne zapusti Srbije. Ljudske stranke Milanu nasprotnega mišljenja opominjajo se medsebojno k vednemu čuvanju, kajti vohunstvo začelo je zopet bujno delovati. Privrženci razkralja dobili so zopet imenitne in bogate ter najvplivnejše službe, dasi marsikateri teh spada po svojih zaslugah v — ječo.

(Bolgarski knez) jezi se nad vsemi sosednjimi in daljnimi državami, ki si drznejo vtikati se v njegove zadeve, jezi pa se tudi sam nad seboj in nad svojo notranjo vlado. Nedavno prišla je pred njega posebna deputacija poslancev, da mu izroči odreso, sestavljeno po sobranju. Knez jih je dokaj osorno vzprejel rekoč: „Delate mi krivico, ako menite, da sem jaz odgovoren za dejanje svoje vlade, ki niti mene ne more čuvati pred grdimi napadi, katerim sem izpostavljen dan na dan. Sliši se mnenje, da sem prišel v deželo le, da bi se obogatel. Ako menite res tako, povejte mi naravnost v obraz, in pripravljen sem takoj deželo zopet zapustiti.“ Posebno napeti so odnošaji Bolgarske nasproti Srbiji in nasprotno. Listi obeh pišejo jako pikro ter se medsebojno spominjajo žalostnega bratskega boja pri Slivni.

(Na Cetinji) zidali bodo veliko katoliško cerkev, za katero je podaril papež Lev XIII. 10.000 gld. Črnogorski knez je to z veseljem dovolil.

(V Italiji) napravili so za poskušnje vsestransko oboroženje (mobilizacijo). Naznanilo se je po celem kraljestvu najhitrejšim potom, kakor je običajen pri sklicevanju splošne mobilizacije, da je napočila vojna na vsej črti. Prepričati se je hotelo vojno poveljstvo, so li vse priprave za vojno v redu, jeli obrežje za enak slučaj zadostno zavarovano ter bodo li rezervniki se pravočasno prijavili. Poskus se je precej dobro obnesel, pokazala se je še dokaj dobra disciplina, ki daja skoraj edino moč in veljavo armadi. Delovale so vse javne in zasebne zveze za hitro obveščanje od ministra do zadnjega občinskega sluga imel je vsak javni organ svoj že v mirnem času mu odločen posel. Rezervniki in črnovojščani oglašali so se pravočasno, a izostalo je premnogo rezervnih častnikov in onih, ki so živeli na dopustu. Pomehkuženost zadušila jim je resnost poklica in patrijotično navdušenje. Za malomarnost zadene jih kazen.

(Nemški cesar) opominjal je vojaške novice, da so prisegli pred božjim oltarjem, pred križem zvestobo. „Kdor ni dober kristjan, tudi ni dober vojak“. Lepe in primerne so besede, ko bi vojaštvo videlo, da se tudi vedno spoštujejo, ne pa le — „dokler se konja lovi, se mu ovsa molli“.

(Turčija se poklonila.) Kakor smo poročali, razžalila je turška vlada po svojih višjih uradnikov avstrijskega zastopnika mornarstva ter onečastila avstrijsko zastavo. Razmerje je nastalo vsled tega skrajno napeto. Še le v zadnjem trenutku pred osodnim korakom avstrijskega odposlanca udala se je Turčija. Odstavila je dotična žaljivca od služb, izkazala avstrijski zastavi popolno častno zadoščenje ter se zavezala zaostali dolg pri orientalski železnici Avstriji izplačati. Odločno postopanje našega ministra zunanjih zadev v tem slučaju utrdilo je Avstriji potreben ugled.

(Rusija) postopa zoper Turčijo zelo odločno. Znano je, da ji dolžuje Turčija precejšno vsoto 1.500.000 funtov vojne odškodnine. Dokler je bila Turčija v vojno vpletena, imela je Rusija z njenimi žalostnimi denarnimi razmerami potrpljenje. Ko pa sedaj vidi, kako pritiska sultan premagane Grke za visoko denarno odškodnino, oglašil se je tudi ruski car ter vprašal po svojem poslaniku sultana, kedaj misli poravnati svoj dolg. Polovico dolga hoče na vsak način takoj izplačano imeti.

(Na Kreti) premenilo se je le v toliko, da je Nemčija odpeljala svojo posadko, ker potrebuje brodovje pred otokom Haiti, čegar prebivalci so baje razžalili nemško oblast.

(Korejski kralj proglašen cesarjem.) Korejski kralj, kateri je v predlanski vojni s Kitajci podlegel, sprejel je sedaj na splošno željo svojega ljudstva cesarski naslov. Svečanost kronanja bila je zelo veličastna.

Dopisi.

Iz Letuša. Tukaj smo po blizu četrt stoletnem trdem naporu slovesno odprli novo ustanovljeno šolo. Za silo smo jo spravili pod streho, če tudi v krčmo. Tej ustanovitvi je bilo veliko nasprotnikov, posebno v Braslovčah.

Pa naj bo že kakor hoče; mi imamo zdaj svojo šolo, v katero je vpisano že zdaj čez 100 otrok. Slavnostni odbor je povabil k otvoritvi šole g. okrajnega glavarja, g. okrajnega šolskega nadzornika, sosednje učiteljstvo in druge šolske prijatelje. Ob 8. uri sprejeli smo slovesno novega učitelja g. K. Maršica in kateheta č. g. A. Vaternika, dosedanjega kateheta v Braslovčah. Dve učenki sta s primernimi govori podali vsakemu umetno izdelani šopek. Potem pa smo šli v cerkev k sv. maši, katero je daroval č. g. Vaternik. Med pokanjem topičev spremljala nas je godba v cerkev. Pri sv. opravilu peli so otroci. Po končanem cerkvenem opravilu smo se podali v šolo. Godba je svirala, topiči so pokali, raz strehe šoli namenjenega poslopja pa sta plapolali dve dolgi zastavi: cesarska in slovenska, naznanjajoči došlim: po cesarskih postavah smo mi letuški Slovenci dobili vendar enkrat svojo šolo. Nadučitelj g. Jarc iz Braslovč se je takoj odpeljal na kolodvor na Pako, da sprejme g. c. kr. okrajnega glavarja in g. c. kr. okrajnega nadzornika; pa na naše obžalovanje ni nobeden prišel, dasi jih je mnogobrojno ljudstvo z navdušenjem pričakovalo. Nadaljni vsprejeli slavnosti, katero je izostanek zgoraj omenjenih zastopnikov že nekoliko ogenil, se prične blizu takole: g. Jarc, nadučitelj iz Braslovč je v šolski sobi zbranim otrokom, Letušanom, Podgorjanom in drugim povabljenim gostom razložil zgodovino šole v Braslovčah, katero so nad 90 let obiskovali tudi Letušani in Podgorjani. Imenoval je izmed učencev one, ki so se odlikovali, in sedaj v javnih službah kot veljaki.

Potem razvija govornik zgodovino ustanovljene šole v Letušu, ter izroči naposled otroke, ki so do sedaj obiskovali šolo v Braslovčah, novemu učitelju in voditelju g. K. Maršicu. Na to povzame besedo novi učitelj g. K. Maršic, spodbuja otroke in stariše na zanimanje za novo šolo, se spominja naposled najvišjega zaščitnika šole, presvitlega cesarja, kateremu se zakliče trikratni „živijo“. Ko se odbornik krajnega šolskega sveta braslovškega, posestnik in kmet Jožef Kodre iz Podgorja v imenu otrok zahvali dosedanjim učiteljem za prijete nauke ter otroke priporoči novemu učitelju, izvršil se je drugi del slavnosti.

Pri skupnem obedu je bilo več napitnic. Prvo je napil g. nadučitelj V. Jarc presvitlemu cesarju kot najvišjemu zaščitniku šolstva, kot najboljšemu pospešitelju blagra mnogoštevilnih narodov avstrijskih. Na to je zaigrala godba avstrijsko himno, katero smo vsi stoji peli. G. novi učitelj K. Maršic se je spominjal v svoji napitnici preblagorodnega g. grofa Attemsa kot predsednika okrajnega šolskega sveta. Napivalo se je dalje Letušanom kot vztrajnim bojevnikom za svojo toliko zaželjeno šolo. Č. g. katehet je napil učiteljstvu, katerih je bilo šest navzočih; povdarjal je vspeh skupnega delovanja katehetov, učiteljev in starišev. Govorili so še: g. Štritar o složnem delovanju g. katehetov in učiteljev, posestnik Pirtošek iz Pake o važnosti šole ter Letušanom častital na novi pridobitvi, ter jim priporočal, kako naj gojijo in negujejo novo šolo, da naj z gosp. učitelji in kateheti vsikdar spozumno sodelujejo. Vsi navzoči so mu z navdušenjem pritrjevali. V mraku so se jeli gostje poslavljati in odbajati. Letušani pa smo veseli nove pridobitve, od katere pričakujemo obilo vspeha. V to nam daj Bog svoj blagoslov.

Iz rogaško-slatinske okolice. V tekočem letu pisalo se je v nekem nemškem listu o grozni bedi, ki je zavlada nad Haložami, odkar so uničeni ondotni vinogradi. Ako te žalostne razmere malco stopnjujemo, dobimo položaj v naši okolici. Kakor tam, bil je glavni vir vinograd tudi pri nas, istočasno poiskala nas je ujma, istočasno napravila iz našega po prej živahnega kmeta tugojočo paro, kojemu so zamrli vsi boljši počutki, ki životari in se peha brezbrizno in brezvoljno liki v dosmrtno temnico obsojenemu zločincu. Čuti, da si je naravna sila izbrala ravno njega svojim žrtvam, udal se je preklavernim mislim, da mu ne pomaga nobeno brcanje, nobeden upor, — boji se, da se mu grozeča zanjka tako še prej in hujše zadrigne. V svoji lahkovernosti in nevednosti smatra za greh, natornim silam s primernimi protisredstvi se vstavljati. Vzdihne rajši stokrat: „Bog nam pomagaj, volja božja je, da sem siromak,“ nego, da bi nekoliko premislil, poprijel se sredstev v odpomoč ter slušal nasvete dobro mu hotečih razumnikov. Samozavest je našemu ljudstvu tuja; krčevito se oprejemlja grmičevja starih načrtov v gospodarstvu, ne pomislivši, da so ta tla že zdavno trchnela, kjer se videzno vedno globlje vdira, mesto da bi poskusil storiti korak naprej, kviško. — Glavni vir, rekli smo, bili so nam vinogradi. Teh sedaj ni več, saj tega imena niso več vredni.

Nove nasade omislila sta si v vsaki občini k večjemu po dva trdnejša in podvzetnejša posestnika. Ostali pa tega ne morejo storiti ali iz siromaštva, ali ker se jim zdi ta način zboljšanja predolgotrajen, drugim manjka pouk za enako napravo, pri večini pa je žal bože — brezbriznost, zaniknost. Pri svoji preveliki lahkovernosti pričakujejo še vedno, da se vrnejo „boljša leta“ nenadoma sama ob sebi ter bo njihov vinograd zopet kot prejšnja leta rodil, naj pa da tudi raste sedaj po njem praprot in trnje. Nova, cena pomoč, nekako zadostilo za propadlo vinorejstvo bila bi pri nas sadjereja. Res se je po trudu nekaterih razumnikov, osobito ljudskih učiteljev pričelo hvalevredno zanimanje zato stroko. A tudi tukaj se drži našega kmeta preveč podedovani sistem. Nasadil ti bo na koščeku zemlje, katere se mu ne zdi baš „škoda“ vse povprek v največjem neredu, t. j. izdolbi le luknje, potisne pošteno oklestene koronine mladega drevesca v njo, zagrebe — ter čaka ravnodušno, bode li mu „prisojeno“ ozeleniti se. Krivico bi delali, ako bi trdili, da je pri vsakem kmetu tako. Mnogi, posebno mlajši posestniki delujejo strogo po navodilu strokovnjakov in primerni knjižni podlagi.

Menim le, da bi pri dobri volji, po vzgledu in poduku, v naši, za sadjerejo uprav ugodni okolici se dala ta popeti do popolnosti, kar bi z primerno malotnimi troški oškodovalo revne vinorejce. Mnogo je v našem okraju večjih občin, župnij, ki ne premorejo nobenega društva. Greh, neodpustna malomarnost bila bi za ljudske voditelje, ki imajo zmožnost, ako ne ustanove saj „gospodarskega društva“ s kojim se da zopet na lahek način spojiti „bralno društvo“, kakor

imamo po drugod mnogo takih „kmetijskih bralnih društev“ z najboljšimi vspehi. „Bralno društvo“ v Rogatci, posebno pa „politično društvo“ pri Sv. Križu naj bi ustanovljalo ali saj podrezalo, da se osnuje po potrebi enako društvo v zadnji zakotni župniji. Dokazivati je treba našemu ljudstvu na rahločuten in nežaljen način, da ni vse hvalevredno in posvečeno, kar so naši stariši ali celo pradedje pri gospodarstvu vporabljali. Lega naših krajev, ki so navidezno tako nekako „onkraj božjega“ ni tako neugodna. Naša sredina je po leti dobro obiskovano kopalnišče Slatina, a z onim krapinskim na Hrvaškem veže nas neposredni promet. Kako dobro bi se lahko prodajali naši domači pridelki, recimo sadje, zelenjava i. dr. ako bi bili ti pridelki umno negovani in priporočeni.

Mlekarstvo in sirarstvo v spretnih rokah prinašalo bi nam prelepi skupček. Ne bilo bi si treba našim poletnim krčmarjem naročati kuhinjskih potrebščin iz tujih mest, ne bilo bi treba klicati semkaj tirolskega mlekarja, ki odnese vsako jesen napet mošnjiček. Omenjena „gospodarska društva“ združila bi se lahko za letni čas v nekako „kmetiško zadrugo“, ki bi ponudila gostilniškemu podjetju zalaganje z različnimi živili, kakor zelenjavo, mleko, sir in maslo, sadje itd. Seveda bi bilo potem skrbeti, da se neguje letnim časom primerno sadje in primerna zelenjava, od najzgodnejšega do najpoznejšega za naše podnebje.

Jaz nikakor ne dvomim, da bi tako podjetje nebi spevalo, treba je le razumnih in nevtujenih pričetnikov.

S Kranjskega. Ko smo prijaviili svojedobno kratek izvleček iz poročila nekega našega dopisnika, v katerem se neljubo obsoja stopanje nadzornišva kranjskega deželnege užitinskega zakupa, poslala nam je zadeta oblast uradni popravek. Priobčili smo vposlani popravek z opombo, da bomo tudi dopisniku dali prostora, da se zadeva pojasni. — Dotični gospod ni izostal, temveč nam takoj poslal naslednji dopis z neovrženimi resničnimi dejstvi, kakor sam povdarja. Glasi se: Dokler se ni kranjski dež. zbor z zakupom c. kr. užitnine pečal, služilo je vseh skupaj v mokronoškem okraju šest dacarjev v vsakem letu, nekatere mesece celo sedem, a od leta 1891. naprej opravlja dotični dež. inšpektorat vso službo pri vinu, mesu, žganju in pivu le s tremi možmi, „profitira“ torej na ta način zaslužek treh poprej pri privatnih podvzetnikih služučih oseb. — Bili so poprej namreč v Mokronogu 3, v Škocijanu 2, in v Šentrupertu 1 dacar, sedaj je v vsakem teh treh oddelkov le po eden dacar.

Ravno tako je bilo poprej na Vrhniki v celem okraju 6, nekatere mesece vsako leto tudi 7 dacarjev, in sicer 2 v Borovnici, 2 na Vrhniki, 2 v Polhovemgradu — sedmi pa v tisti sekciji, v kateri se ga je za nekoliko časa ravno potrebovalo; sedaj opravlja vso službo deželno nadzornišvo le z tremi delavci, je torej zopet „profit“ treh, oziroma štirih nekdanjih privatnih dacarjev.

V litijskem okraju je do konca 1894. leta služilo vseh skupaj deželnih in privatnih dacarjev 9, po več mesecev v letu tudi 10 — OI začetka 1895 do zdaj mora pa vso službo samo 6, semtertje včasih le pet deželnih dacarjev opravljati, je tedaj tudi v tem okraju vsled deželne manipulacije služabništvo reducirano od devetih oziroma desetih na šest, deloma na pet mož. Je toraj zopet lep, v deželno blagajno se stekajoči dobiček.

V okraju Škofja-Loka je navadno služilo 7, v nekaterih mesecih vsako leto tudi 8 dacarjev, — 3 v Škofji-Loki, 2 v Gorenjivasi in 2 v Železnikih, osmi pa, kjer ga je bilo potreba. A dežela, oziroma njeno dotično nadzornišvo je znalo stvar tako zasukati, da je opravljal službo v letih 1894, 1895 in 1896 samo s tremi možmi, v vsaki omenjeni sekciji z enim samim, — je torej vzela štirim oziroma petim delavcem delo in zaslužek iz rok. Razvidno je torej, če se bolj površno računati in preiskovanje izpusti, da izkorističa deželni zbor kranjski na ta način samo pri imenovanih štirih okrajih v svoje namene 13, reci trinajst delavski moči in ker so dacarji navadno oženjeni, iztrga 13 družinam kruh iz

ust. In kakor v teh štirih, ravnotako izkorišča v vseh drugih okrajih, katere ima dežela v zakupu, povprečno računjeno, zaslužek trem dacarjem.

Seveda deželni služabniki se pa ne upajo čez to pritožiti, da se jim za vedno enako plačo dalje več dela naklada, ker dobro vedo da, ako bi kdo kaj zoper to črhnil, dobil bi v odgovor: „Če ti ni prav, pa pojdi“.

Gotovo pa je, če zgubi ob novem letu privatni zakupnik okraj, katerega je imel v zakupu, primoran je s tem tudi svoje služabnike iz službe odpustiti, in potem grede seveda taki reveži, katerih večina nima družega, kakor kup otrok in pa v sredi zime na cesti sneg pred seboj, s solzami v očeh k deželi službe prosit, katero jim je ravno ona pri privatnih podvzetnikih izpodmaknila, dasi se tudi prav redko k temu posreči, da bi bil pri deželi sprejet v službo.

Res je pa tudi, da je deželno nadzorstvo v pretečenih letih, seveda ne samo, ampak neposredno po svojih vohunih, najboljša — pa le najboljša pri privatnih podvzetnikih služučih dacarje, semtertje tudi vspešno nagovarjalo, da naj k deželi prestopijo, — dokaz temu so: Miselj na Vrhniki, Aman v Idriji in Simšič v Planini. Seveda s tem se je dotičnemu priv. podvzetniku pri pobiranju vžitnine manipulacija oslabila ter so se deželi po ceni izvežbani delalci naklonili.

Kar sem Vam, gospod urednik, onokrat in sedaj poročal, je, kakor že rečeno, neovrzena resnica ter je dopisnik pripravljen pred sodnijo dokazati, da je kranjski deželni zbor v slučaju, kar zakup užitnine zadeva, res izkoriščevalec delavskih moči, nič manj kakor navadni bogati Žid. Malo častno je za deželno podjetje, ako se mora z enakimi nakanami vzdržati, krativši zasebnim podjetnikom in vslužbencem zaslužek za obstoj.

Narodno-gospodarske novice.

Kako je treba postopati z letošnjim vinom, če ima duh po žveplenem vodiku.

Letošnje leto se je pokazala v nekaterih vinogradih (tako piše „Gospodarski list“) že precej kasno bolezen plesen „Oidium Tuckerri“, ktera se je jela v kratkem času kar na mah tako razširjati, da se je bilo bati za ves pridelek.

Vinogradniki so morali zato hitro vporabiti proti tej bolezni jedino in najboljše sredstvo, namreč žveplo: žveplali so z žveplenim cvetom grozdje in trsje.

Za časa trgatve ostalo je na grozdju semtertja še nekaj žvepla, ker je bilo med žveplenjem in trgatvijo premalo časa, da bi se bilo zamoglo žveplo popolnoma razkrojiti (oksidirati). To zaostalo žveplo je tedaj, ko je prišlo z grozdem vred v prešo, povzročilo razvitek žveplenega vodika, kateri je dal pozneje moštu in novemu vinu neprijeten duh po jajcih, ali po vodi žveplanih toplic. Marsikateri vinogradnik se je že bal, da bo ta duh ostal v vinu in da ne bo leto za prodajo.

Ker pa je vsakemu veliko na tem ležeče, da novo vino čim preje ta duh izgubi, hočem v kratkem navesti, kako je treba s takim vinom postopati.

Žvepleni vodik, ki daje vinu neprijeten duh, je izhlapljiv in se polagoma sam ob sebi izgublja v zrak. — Še bolj pa izhlapeva, ako se mošt koj, ko se začne kisati, pretoči v vedercih ali škaflih v drug sod. — Prav dobro je tudi, ako se pri pretakanju pod pipo postavi počinjeno rešeto, da se vino po njem razlije in skozi luknjice na široko odteka. Na ta način pride žvepleni vodik veliko bolj v dotiko z zrakom in laglje izhlapeva.

Že čez malo časa po prvem pretoku pa izgubi vino ta neprijeten duh tako, da se komaj še občuti. Da se pa popolnoma zgubi, treba je, da vino še jedenkrat pretočimo in sicer v sod, katerega smo z žveplom podkadjali. Vsled tega žvepljenja se nahaja v sodu nekoliko žveplene kisline. Ko pa pride žvepleni vodik z vinom v sod, začne se vodik razkrojiti tako, da se kisik žveplene kisline spoji z vodikom žveplenega vodika. Žveplo od žveplene kisline in ravno tako žveplenega vodika postane prosto ter pade na

dno kot neraztopljev droben prašek. Na ta način izgubi vino popolnoma neprijeten duh. Že precej pri prvem pretakanju sod žvepliti, pa bi ne bilo dobro, ker bi zamoglo še popolnoma mlado vino vsled žvepljenja v svojem razvitku zaostati, imajoč v sebi še nekoliko razkisanega soka, kateri pa do drugega pretakanja že popolnoma prevre.

Žveplijo naj se pa samo oni sodi, v katere pretočimo belo vino, ker rudeče vino izgubi vsled žvepljenja nekoliko svoje barve. Da se pa tudi pri tem neprijeten duh popolnoma odstrani, treba ga je zato večkrat pretočiti. Žvepljenje sode pa močnosti vina nikakor ne škoduje, ker se vsled gori navedenega kemičnega procesa izgubi iz vina le žveplena kislina in žvepleni vodik, a žveplo samo pade na dno sode kot droben prah.

(Kako obrezovati mlada drevesca, da jih sneg ne polomi?) Velikanska je mnogokrat škoda, ki jo v poznej jeseni napravi sneg na sadnem drevju. Zlasti ako zapade sneg po noči, da drevje ne moremo otesati, je ono vse polomljeno. Najbolje bi bilo seveda, ako se more drevje listja obrati, kar pa vzame preveč dela in časa. V ta namen se svetuje sledeči pomoček, drevo ohraniti. Vzemi dolg drog, ki je precej višji od vrha drevesa, nasadi ga prav močno tik drevesa v zemljo. Nato ga močno priveži k deblu, pa ne z tanko vrvico ali trto, ampak z debelejšo vrvico ali najbolje z lipovim ličjem, da se vez v kožo ne zajé ob vetru. Potem vzemi dolgo vrvico, upogni vse vrhe drevesa visoko k deblu, da nobeden ne visi na zunaj in tako upognjene priveži na okoli z vrvico. Ako vise vrhovi k deblu nazaj, ni se bati, da bi jih sneg polomil, ker se ga ne obesi toliko nanje in tudi ima manjšo moč jih zlomiti. To sredstvo je zlasti priporočati za šibka, naglo rastoča drevesa, ker s tem privezovanjem vrhov dobi tudi drevce lepo krono.

(Kako ohraniti sveže meso v vročini dalje časa?) Znano je, da po letu v vročini se sveže meso hitro usmradi. Temu je kriva prvič vročina, drugič pa nadležne muhe. Ako pritiska oba, je meso v par dneh neužitno. Zato ljudje zapirajo meso (kjer nimajo ledenic) v temne kleti, potresa jo zavoljo muh s papriko (kar pa potem okusu jako škoduje), ali pa ga tudi obešajo v globoke vodnjake nad vodo. Za nekaj dni to pomaga, ali naposled le začne meso dišati. Najboljše sredstvo meso dalje časa ohraniti je naslednje: Kedar žival kolješ, naj se zgodi to vselej v jutru ali zvečer, ko muhe mirujejo. Jedna sama muha ti znese kmalu toliko jajec, da je meso v par dnevih vse polno črvov. Sedaj pa žival iztrebi le samo drobovja in čev, kako: tudi glave, izplahni znotrajno stran in v kožo zavito, neodreto shrani na temnem in hladnem kraju. Kadar se meso potrebuje, odere se kože le toliko, da se more dobiti potreben kos, ostalo se pa zopet zavije v kožo. Pravijo, da na ta način se meso v najhujših vročinah lahko shrani do štirinajst dni, da ne zgubi na okusu.

(Kumare, kako jih shraniti za zimo?) „Škoda te zelenjave, da jo tako kratko časa uživamo!“ rekel je morda že marsikateri prijatelj kumar. Ako mu praviš o kumarah, v kisu namočenih, kakoršne se — cele — ponujajo po gostilnah, ne bodeš mu ugodil. Prav dobro nam toraj služi naslednji svet, ohraniti kumare v pravem okusu čez celo zimo. Nu tu ni nobena skrivnost, kajti ni treba drugega, nego v veliko in ozko posodo dati shraniti dobro napravljenih kumar, le s tem razločkom, da je kis na njih precej oster in da ga je dosti. Tudi ne sme manjkati olja in drugih potrebnih drobnosti. Sedaj se posoda dobro zaveže in shrani na hladnem kraju. Kadar se kumare potrebujejo, odzame se jih po volji, nato se posoda vselej dobro zaveže. Ako je kis preoster, lahko se pri porabi sproti nekoliko oslajša z vodo. Vsekako si ta navet zapomnimo za slučaj, kadar so kumare prav polne, da si jih prihranimo nekaj za dolgočasno zimo!

Književnost.

(Narodna glasba.) Vse p. n. gospode naročnike, koji so se naročili na moje posvetne pesmi, prosim uljudno za potrpljenje, ker tisk zbirke „Savinjski odmevi“ bodo v kratkem na tisknji, kakor mi poroča kamnotiskarna J. Blasniovih naslednikov v Ljubljani.

Razne stvari.

(Banka „Slavija“.) Od 1. januarja do 30. septembra 1897 zglasil se je pri banki „Slaviji“ v zavarovanje 3101 član z zavarovalnim kapitalom 4 367 500 gl. V tej dobi dosegla je za 833 316 gl. 57 kr. več zavarovalne premije od lanskega leta. Od 1. januarja do 30. septembra 1897 izplačala je banka „Slavija“ po zamrlih članih zavarovalnega kapitala 249 894 gl. 4 kr. Ves čas svojega obstanka izplačala je banka škod in nagrad v vseh oddelkih 28,193.723 gl. 10 kr. Imetje bankino, vloženo v pupilarni varščini znaša 31. decembra 1896. leta 7,800 758 gl. 8 kr. V poslednjih letih, kakor i za leto 1896. izplačala je banka vsem članom življenjskega oddelka 10% dividendo. Na zahtevo razpošiljajo se zavarovalni tarifi gratis in franco.

(Promicija) sub auspiciis regis (pod pokroviteljstvom kralja) vršila se je, in sicer prva na zagrebškem vseučilišču, pretečeni teden. Tako odlikovani je Ivan Maurovič, brat senjskega škofa dr. Antona Mavrovič. Zastopnik Nj Veličanstva bil je ban sam, ki je podaril odlikovanemu doktorju kraljev prstan.

(Umori v Sjeničaku.) Poročali smo svoje časno, na kako grozen način je pobilo prebivalstvo kraja Sjeničak na Hrvatskem tri vladne uradnike, misleč, da so prišli leti izobešati na cerkev mažarsko zastavo ter s tem prodati njihovo narodnost in pravoslavno vero. V Zagrebu vršijo se te dni te obravnave, ki vzbujajo velikansko zanimanje domačinov in tujcev. Dvorana in galerije pri sodišču natlačene so ves dan. Zatožencev je 36, a prič več sto. Kolikor se je do sedaj izkazalo, ni večina gledalcev vedela za kaj se gre, a tudi sumjivi krivci počeli so dejanje, ne pomislivši med ogromno množico razburjenega ljudstva, kaj se zgodi, kakšni bodo nasledki.

(Muzikalični bicikli.) Najnovejša je iznajdba biciklov, ki imajo avtomatični glasbeni stroj, tako, da bo se čula ves čas premikanja kolesa, tedaj med vožnjo, umetna godba. Bati se je, da se bo tem načinom našim damam kolesarenje še bolj primililo, a opustil se glasovir.

(Konec sveta) bo po prorokovanju vremenkega proroka Rudolfa Falb dne 13. novembra 1899, tedaj že v dveh letih. Ta dan trči lahko naša zemlja ob planet „Tempel“ ter se razleti na kosce. Isti čas tekel bo imenovani planet prek tira naše zemlje, pri čem bi se baje lahko zgodilo, da trčita ta dva planeta drug ob drugega. Ako se takšno trčenje ne zgodi, videti bo isti dan zelo goste utrinke zvezd. Seveda nam še vsled tega ni treba trepetati, ker se zvezdogledi navadno zaračunijo.

(Novodobna kaznilnica) je v Masachuzetu v Zjedjenjenih državah. Vsak teden prihajajo profesorji iz Bostona, da prednašajo jetnikom o znanosti in umetnosti. Podučuje se kaznjence tudi v glasbi, petju in drugih umetnijah, vadijo se v borenju, metanju in sabljanju. V kaznilnici imajo zelo obširno knjižnico, a vsak dan dobivajo — humorističen list. Kdo bi tedaj ne bil ponosen biti ud take kaznilnice, iz katere pride vsestransko izobraženec, umetnik!

Koledar.

Petek (26.) Maver, m. — Sobota (27.) Valerijan, škof. — Nedelja (28.) 1. adventna. Sostan, m. — Ponedelj. (29.) Saturnin, m. — Torek (30.) Andrej, ap. — Gruden ali december. — Sreda (1.) Elžij, m. — Četrtek (2.) Bibijana, m. Hromacij, škof. — Prvi krajec dne 1. ob 4. uri 13 minut zjutraj. — Dolgost dneva; 9. ur 53 minut do 8. ur 38 minut. Dan se skrajša za 1. uro 15 minut.

Sejmi.

Dne 27. novembra Poličanah (za svinje). Dne 30. nov. v Štrasu, pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, Celju (tudi za konje) in na Bizeljskem. Dne 3. decembra na Spodnji Polskavi (za svinje), na Planini in v Konjicah.

Loterijske številke.

Trst 20. novembra 1897: 56, 48, 4, 68, 7.
Linc „ „ „ 9, 17, 39, 30, 80.

Zmanjševalna dražba

za stavbo nove šole pri Sv. Joštu na Kozjaku vršila se bo dne 9. decembra t. l. ob 11. uri predpoldne na licu mesta. Stavba je proračunjena na 4798 gl. 80 kr., varščine položiti je 10%. Stavbeni pogoji in načrti so na ogled v ododni sedajni šoli.

Kr. šolski svet št. Jošt na Kozjaku.

Matevž Borovnik
načelnik.

(270)

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh domačih preskušanih zdravil, katere se po časopisih in cenikih priporočajo. Pošilja se na vse strani z obratno pošto. (210) 10—6

Št. 32720.

Razglas.

S pričetkom šolskega leta 1897/98 oddati so 4 ustanove (štipendij) v znesku po 300 gl. na leto medicincem pristojnim na Štajerskem. Za doseg katere teh ustanov je razun, da mora biti prosilec na Štajerskem pristojen, še pogoj, da se ta pismeno zaveže, da bo po dosegi zdravniške prakse 8 let služboval na službenem mestu v ravnih krajih na Štajerskem, katero mesto mu odmeri deželni odbor in katero ne sme dajati manj kot 400 gl. letnih dohodkov. Ta pismena izjava podpisana mora biti pri nedoletnih prosilcih od očeta ali namestnika in namestniške oblasti.

Z rodnim listom (krstnim pri kalolikih), v domovnico, z dokazili o dovršenih študijah ter z zavezo izjavo opremljene prošnje vlagati je do 15. decembra t. l. deželnemu odboru.

V Gradcu, dne 12. novembra 1897

Od dež. odbora štajerskega.

Pekovskega učenca

ki je močan in zdrav, iz dobre hiše ne pod 15 let star, sprejme takoj

„pekarija“

(269) 1 v Celji, Graška cesta (Grazerstrasse) 5.

Za trgovino z mešanim blagom išče se:

Poslovodja

ponudbe naj se pošiljajo uredništvu „Domovine“.

(272) 2—1

Uradne talarje

za gospode sodnike in odvetnike izdeluje najsolidneje in najceneje

Josip Hočevnar

(273) 51 krojač v Celji.

Edini slovenski

„Skladni koledar“

za leto 1898 dobi se

pri

Drag. Hribar-ju v Celji,

in v vsih slovenskih bukvarnih,

komad po 60. kr. s pošto 10. kr. več.

„Pratika“

za leto

1898

na debelo in drobno dobiti je pri

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Moderne in ilustrovane
časopise
po originalni ceni naroča trgovina
knjig
Dragotin Hribar-ja v Celji.

Med. doktor Alojzij Praunseis
okrožni in praktični zdravnik celjski
uljudno naznanja, da sedaj tudi
oskrbuje zobe in cela zobovja s
kaučukom in v razne kovine.
(231) 10-4

Izjava.

Ker se od nasprotne strani namenoma trosi nesrečnica, da sem zapustil, oziroma, da mislim zapustiti Celje, primoran sem izjaviti, da nikdar tega nameraval nisem in je temveč resnica, da sem za stalno vstopil v zobozdravniški atelier zobozdravnika gosp. dr. A. Praunseisa v Celji.

Herman Peters
zobozdravniški tehnik.

(261) 2-2

Kuharica spretna in izkušena
v trdnih letih, želi službe, najraje v kakem župnišču. Vajena je tudi v gospodinjstvu.
Povprašati naj se blagovoli pod „Kuharica“ na uredništvo „Domovine“.
(260) 2-1

Zaloga narejenih oblek za gospe in gospodične v Celji

Graška cesta (Grazerstrasse) 4.

Najnovije in najboljše blago v velikanski izbiri po najnižjih cenah.

Ženski jopiči, z kožušnimi obšitki in brez njih, zimski-empire-plašči, čepice, naramni ovratniki, kakor tudi zgočevljene krznine (kožuhovine), ženska krila v mnogih barvah in vrstah, volnene jope (bluze) v mnogobrojnih izberah

Po doposlanih merah najnatančnejša izvedba.

Spoštovanjem
(247) 5-5 **Karol Roessner.**

**Najnovije stroje za pridelovanje ži-
vinske krme, kakor:**

stroje za rezanje zmesi, reznice za repo in krompir, mline za drobljenje in mečkanje, za parjenje živinske piče, prenesljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali neemajliranim vložnem kotlom, stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnoge kmetijske in domače potrebe itd. dalje

stroje za turšico lušiti (robkalnice), čistilne mline za žito, trijere-stroje izbiralnice, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče, izdeljuje in razpošilja z jamstvom izvanrednega dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripoznanem izdelovanju
(233) 10-4

Ph. Mayfarth & Comp.

c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje, livalnica za železo in parna kovačija

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Odlikovana z nad 390-timi zlatimi in srebrnimi svetinjami, Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pisni brezplačno. — Iščete se zastopniki in preprodalci.

**Izurjenega
solicitatorja**

sprejme proti dobri plači

dr. Valentin Krisper
odvetnik v Ljubljani.

(268) 3-1

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno štupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo, želod vsake vrste itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah in tudi

strd ali med vsako množino po najvišjih cenah.

(159) 52-18 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Molitvenike

lepo veže knjigoveznica Drag. Hribar-ja v Celju. Mašne bukvice in vsa knjigoveška dela po najnižji ceni.

Prostovoljna prodaja.

Na prijaznem griču sv. Uršule pri Dramljah se odda v najboljem stanu vinograd, hiša s 3 sobami in kletjo, kar je sposobno tudi za gostilno.

(266) 2-2 Več se izve pri lastniku ravno tam št. 8.

Zahvala.

Prijetna dolžnost me veže se slavnemu p. n. občinstvu najtopleje zahvaliti, da me je pri otvoritvi nove gostilne blagovolilo tako mnogoštevilno počastiti. Prizrčno se zahvaljujem gostom-pevcem iz Ljubljane, velecenjenim in mnogobrojnim gostom iz Celja, Vode, Trbovelj, Zagorja in Žavca

Z vsem spoštovanjem in v vsej uljudnosti se priporoča za nadaljno blagovoljno obiskovanje te nove in stare gostilne

Terezija Polakova

gostilničarka in hišna posestnica.

Trbovlje-Vode, dne 23. novembra 1897.

IVAN REBEK

umetni in stavbeni ključar
v Celji

Poljske ulice 14, (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopih, osobito za cerkvena dela, katera se najlepši krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železne vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. — (40) 21

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni pri Zrinjskem. H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20. Trpotčev sok nepreprežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljše sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaljo — Izmed mnogih zahval navajam tu samo naslednjo:

„Velecenjeni gospod lekarnar!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic od neznosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočal bom ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vse kraje in sicer proti predplačilu (priračunši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil se razpošiljajo na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

30

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaujni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26-21

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.